

Denna uppsats skrev Gustav Enkler omkring 1920, troligen som ett inträdesprov till seminariet i Växjö.

MITT LIVS HISTORIA

När någon blivit berömd och särskilt om han därtill är diktare, då sätter han sig ner och skriver sitt livs historia. Jag är icke berömd och ingen diktare heller, men jag måste ändå skriva mitt livs historia eller något om mina levnadsöden, ty min lärare har sagt att jag skall det.

Så sitter jag nu i kväll och skall försöka för min inre syn och mitt inre öra locka fram det förgångna. Jag ser: där är ljusa ängar med sol och grönska men också öde hedar med tunga mörka moln. Jag lyss: där hörs fiolens glada vink men också orgelns djupa allvar. För det yttre ögat och örat skall nog mitt liv synas fattigt och tomt. Men för mig har det - som väl envars liv - sin egen melodi, ljuv och kär för den som känner den.

När man går landsvägen, som i sydöstlig riktning löper ut från Ronneby, kommer man efter ungefär två timmars gång till ett litet fiskeläge som heter Dragnäs. Här bodde för något mer än tjugofem år sedan en fiskare Martin Jönsson och hans hustru Emelie. Åt dem föddes den 1 september 1894 sonen Gustav Villiam Natanael, vilken påstås vara identisk med en viss Gustav Enkler. Detta är nu något som jag har lite svårt att förstå, men tron får hjälpa upp det, och den är i detta fall ganska stark. I Dragnäs fick nu han, som i det följande är lika med jag, sitt första par byxor. I Landskrona dit mina föräldrar flyttade då jag var tre år gammal fick jag det andra paret, och dem var det fickor i.

Det minne som för mig ligger längst tillbaka i tiden är förbundet med en liten hund. Det framstår en situation, i vilken jag ser mig själv som liten pojke, stående ute på landsvägen utanför mitt födelsehus med en liten vit hund i en leksaksvagn. Ett annat minne från min blekingska födelsebygd vill jag också taga med. Det är dock till större delen byggt på vad man, sedan jag blev större, har berättat för mig. Det sägs att jag en sommarsöndagsmorgon hade lyckats kravla mig nedför trapporna och ut genom gårdsgrinden. Härifrån begynte nu en upptäcktsresa, som, även om den icke var så betydelsefull som en nordpolsfärd för en upptäcktsresande, dock för barnet måhända var lika äventyrlig och villsam. Om det var slumpen eller ödet som förde den lilles steg ned mot havet det vill jag icke yttra mig om. Men dit ned kom han, trots att vägen var både lång och krokig och två stättor måste hava antrats. Nu är inte steget långt för att trilla i sjön, men se, det gjorde jag inte den gången. Nej, det var något annat som hände. Vid en av fiskarens sjöbodor stod i solskenet en tunna tjära och det blev den som kom att sätta färg på denna händelse. Tunnan eller fjärdingen var icke högre än att jag bekvämt kunde komma åt att tvätta händerna i den blanka svarta smörjan. Ja, det var roligt att stå där och klappa och smeta, men när jag sedan skulle torka händerna på förklädet, ja då gick det roliga sin väg, och jag förstod väl, det var något galet jag gjort. Också sägs det att jag då man återfann mig i detta bedrövliga tillstånd, för att mildra den dom jag visste väntade mig, skulle hava blickat upp och gjort det mycket tvivelaktiga påståendet: "Gustav är snäll".

År 1900 flyttade mina föräldrar till det lilla fiskeläget Vikhög, som ligger ett par mil norr om Malmö. Här framlevde jag mina egentliga barndomsår. Här togos de första stapplande stegen på vetandets ändlösa bana. Här knötos de första vänskapsbanden. Här striddes de första striderna på gott och ont i barnets sinne. Jag hade gärna velat dröja något här, ty om det finns någon plats på jorden, till vilken min dröm och tanke ofta ilat, så är det denna, men sidorna i denna uppsats växa så fort.

Då jag var tio år flyttade åter mina föräldrar, denna gång tillbaka till Blekinge, till en liten lots- och tullstation Falkvik, belägen omkring två kilometer från Sölvesborg. Här drev nu min fader ner sina bopålar ända till berggrunden, och mellan dem har sedan rest sig det, som för mig blivit mest dyrbart och kärt här på jorden: mitt hem. Mitt hem! Det är det som är mitt fosterland. Det är världens

medelpunkt, den punkt i vilken alla linjer sammanlöpa. Vad ett hem är, det har jag icke alltid förstått, men jag lärde mig förstå det under år som voro mig tunga.

Jag som andra skulle ju ut i världen och bli något. Men vad? Ja, det var frågan det. Det gives lyckliga naturer som med bestämdhet gå rakt på målet, de intresserar sig så avgjort för ett, att något tvivel om vad som för dem är det rätta aldrig uppstår. Med mig är det bedrövliga att jag intresserat mig för alltför mycket men icke avgjort för något. Då jag var fjorton år, då drömde jag - som väl all ungdom gör - mången vacker dröm. Men då jag var aderton år hade verkligheten redan fört mig annorstädes hän än dit min dröm och längtan en gång fört mig. Jag står som sjöman på däck å en av svenska flottans pansarbåtar. Här vid flottan förflöto fem och ett halvt år i en kanske i många hänseende hård men dock nyttig skola. Jag var då jag lämnade den, om icke en bättre så dock en mera livserfaren människa än då jag kom dit.

Efter slutad tjänst vid flottan tog jag anställning vid tullverket. Där har jag nu varit i två år. Något egentligt intresse som drog mig dit var det knappast, fastmer en slags tarvlig nyttighetsberäkning. Och så står jag nu, efter att ha gjort ett litet hopp, på den punkt av min levnadsväg där jag också i verkligheten befinner mig.

Vad jag här har skildrat är nog ej mera likt mitt livs historia än ett tjog tegelstenar i en hög äro lika en byggnad. Dock, för mig och även för den som med hjälp av fantasiens murbruk kan binda samman stenarna, skönjes även här det hela i delarna, och man förstår att det trots allt är en plan och mening i vårt liv, antingen vi tro att det är Ödets nornor som spinna levnadstråden, eller att det är vi själva som göra det.

Genom svenska marinens tågverk, stort såväl som smått, löper det en blå tråd som visar att det tillhör kronan. Genom det mänskliga livet, stort såväl som smått, löper det också en tråd av denna himlens färg, som visar att vi tillhöra den Evige.